

Løgmaður um arbeiðsáramálini:

Arbeiðsum- hvørvisráð frá 1986

— og útbygging av arbeiðseftirlitinum

Landsstýrið hevur samtykt at seta eitt arbeiðsumhvørvisráð frá 1. januar 1986. Eisini verður arbeiðseftirlitið útbyggt komandi árin segði Atli Dam, løgmaður, m.a. í røðu síni á ólav søku.

Á arbeiðseftirlitinum medisnari settur, og tykt at seta eitt arbeiðs-
verður hálvdags arbeiðs- landsstýrið hevur sam- umhvørvisráð frá 1.

januar 1986. Átlanin er at hetta ráð m. a. skal endurskoða galdandi lóg um arbeiðaravarn og geva landstýrinum tilmæli um neyðugar broytingar.

Annars verður arbeiðseftirlitið í komandi árum

útbyggt eftir eini fastari átlan. Endamálið við henni er at leggja smærri deildir av arbeiðseftirlitinum úti um landið soleiðis, at eini try eftirlitsfólk koma at hava stóð úttan fyri høvuðsstaðin, tá rokkið er á mál við hesi útbyggingarátlan.

Arbeiðsbólkur er settur at endurskoða lógina um fritíð við lön. Endamálið er, at fritíðarlønin fyri framtíðina verður goldin frá arbeiðsgevara so hvørt og latin vinnufelagnum hjá avvarðandi lóntakara í varðveitslu, og at fritíðarlønin annaðhvørt verður skattað so hvørt, ella skattað við árslok við miðaltrýstinum fyri árið. Átlanin er eisini at broyta

inntøkuárið, sum fritíðarlønin verður roknað av, til almanakkaárið.

Sami arbeiðsbólkur hevur eisini fingið álagt at endurskoða lógina, um trygdargrunn veiðimanna. Endamálið við hesi endurskoðan er at kanna, um trygdargrunnur veiðimanna eisini kann umfata lóntakara á landi, soleiðis at talan verður um ein löntrygdargrunn. Hesin arbeiðsbólur verður væntandi liðugur við endurskoðanina av lógini um fritíð við lön í so góðari tíð, at uppskot um lógarbroyting kann leggjast fyri tingið í heyst, soleiðis at nýskipanin kann fáa gildi frá 1. januar 1986.

Løgmaður um almanna-, familju- og trivnaðarmál:

Viðgerðarheim fyri rúsdrekkamisnýtslu skal setast á stovn

Í røðu síni á ólav søku kom løgmaður inn á, at vit eiga at seta eitt viðgerðarheim fyri rúsdrekkamisnýtslu á stovn í Føroyum. Hann segði eisini, at neyðugt verður at útbyggja dagrøktina og dagstovnnarnar.

Hann segði:

Lógarbroytingar á sosiala økinum hava stórt sæð bert verið gjørdar í semju millum danir og føroyingar, tó at vit einsamallir hava framt onkrar batar.

Í felags sosialu nevndini hevur verið samráðst um javnføring av pensjónunum, um leingjan av farloyvistíðini við barnsbúrd og um broytan av avlamspensjónini, so inntøka hjá hjúnarfelaga ikki skerjir pensjónsupphæddina.

Yvirtøka av sersforsorgini, herundir Skúlanum á Trøðni og andveikravendini sum so — ið er niðurløgd í Danmark — var eisini á skránni í sosialu nevndini, men í øllum hesum málum tekur tann trupulleiki seg upp — (eins og við útbyggingini av sjúkrahúsvirkinum) — at danir eru litið sinnaðir til at fremja ábøtur fyrr enn samráðingarnar um broytan av ríkisstjóðinum hava verið.

Hetta er eitt sjónarmið,

vit ikki góðtaka, tí tær samráðingarnar kunnu lættliga gerast sera drúgvur.

Semja hevur verið um at fyrbyrgja, at fleiri fólk undir andveikravend noyðast til Danmarkar, tí eru nú hús og skuli fingin til vega inni á Skálafjørðinum, og fyri fyrstu ferð er hetta í 1985 á føroysku figgjarlógini, so danir ikki longur rinda kostnaðin av allari andveikravend í Føroyum.

Málsetningurin í framtíðar útbygging innan andveikravend er smærri eindir kring landið.

Sinnisbati hevur útvegað sær hús til tey sinnisveiku sum skulu fara av sjúkrahúsi og út aftur í lívið. Hesi roynd er stuðul settur til á figgjarlógini í ár. Somuleiðis er lyfti givið um stuðul til rakstur av blindahæimi, sum Blindafelag Føroya byggir í Havn. Lands-

stýrið metir, at hetta er í samljóð við vilja lögtingsins.

Roktarheimsætlanin, ið lögð varð í sjeftiarunum verður fullförd við árslok 1986, tá heimið í Tórshavn er liðugt. Samstundis verður arbeiðt við bygging av smærri heimum í Sandoy, Suðuroy og Eysturoy. Umlættingarheim og dagstovnur fyri evnaveik er undir fyrirleing í Klaksvík, og roynt verður at fáa gongd á aftur arbeiðið við vistarheimið inni á Bakka í Vági.

Fritíðarundirvísing og ansing av evnaveikum hava royndir verið við í skúlanum við Ósanna í Klaksvík, og eru átlanir um aðrar royndir við Lórvíkar skúla.

Endurbúgvingin verður í alt meira mun at virka úti um landið og soleiðis, at flestu fólk kunnu finna sær náttúrliga vinnu hóskaði til orku og evni.

Almannamálini eru kanska tey, sum hava størst týðning fyri familjuna og trivnaðin, tí tørvandi loysnir á hesum øki leggja byrðar á familjuna og seta hana verri fyri figgjarlaga, men familjupolitikkurin fevnir um so mong onnur øki, og verður

tí familjupolitikkurin sum heild kannaður til tess at verja heimið og samanhaldið í familjuni. Farloyvistíðin við barnsbúrd, sum aðrastaðni eisini er galdandi mannin, er samstundis ein trivnaðarspurningur so væl sum tann í skattalógini ásetti barnafrádrátturin. Hesin hækkar sum kunnugt 1. januar úr 1.800 kr. upp í 2.200 kr.

Roynt verður at útbyggja dagrøktina og nøkta tørvin á dagstovnum, men eisini foreldur, ið ansa børnum sínum heima, mugu í størri mun stuðlast í hesum.

Í samljóð við samgonguskjalið varð longu í 1985 peningur avsettur til hjálpargrunn imóti rúsdrekkamisnýtslu, og er ætlað at halda áfram við øktum veitingum til hendan grunn.

Fyri forsorgarlógina og heilsuverkið er stuðul veittur til viðgerð imóti rúsdrekkamisnýtslu bæði í Íslandi og á Blákrössheiminum, og miðað verður imóti at fáa sett á stovn viðgerðarheim í Føroyum.

Heilsuverkið

Um heilsuverkið segði løgmaður í røðu síni á ólav søku:

Alt ov leingi hava útbyggingarátlanir innan heilsuverkið verið seinkaðar, og er tí átlanin at royna at fáa semju við statin um eina skerdar byggjætlan, sum yvir 10 kostar 225 mió. kr., harav bygt verður fyri 170 mió.

kr. 6 áraskeiðið 1986-91. Hendan byggjætlan fevnir útbygging av øllum trimum sjúkrahúsum. Eisini í hesum føri tykist tørvur at fáa stjórnina í talu — (smb. vitjan innanríkisráðharrans) — men vit fara at royna.

Kommunumál

Um kommunumálini segði løgmaður í røðu síni á ólav søku:

Hóast samgongunnar politikkur í samband við kommununnar miðar imóti at fremja »desentralisering» varð ein »sentraliseringsroynd» gjørd beinanvegin landsstýrið tók við.

Heitt varð á IRF og Tórshavnar kommunu um at loysa brennistøðarmálið í felag við stóð, ið t. d. kundi verið lögð sunnanfyri Glyvursnes, men segði býráðið í Havn nei. Vit fáa nú ta órationellu loysnina, at ein stóð verð-

ur bygd við Kaldbaksfjørð og ein sunnanvert Lórvík.

Landsstýrið hevur samtykt at hjálpa IRF burtur úr teim figgjarligu trupulleikum, felagsskapurin er komin í av tørvandi byggiloyvvum. Hetta verður gjørt í tann mun arbeiðini eru náttúrligir liður í aðrari almennari vega bygging.